

**RAAD VAN
DE EUROPESE UNIE**

**Brussel, 24 juni 2014
(OR. en)**

11205/14

**POLGEN 103
POLMAR 18
PESC 669
CSDP/PSDC 389
AGRI 458
TRANS 336
JAI 553
ENV 641
PECHE 326
POLMIL 60**

NOTA

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
aan:	de delegaties
Betreft:	Strategie van de Europese Unie voor maritieme veiligheid

Voor de delegaties gaat hierbij de maritieme veiligheidsstrategie van de Europese Unie, zoals goedgekeurd door de Raad (Algemene zaken) op 24 juni 2014.

Strategie van de Europese Unie voor maritieme veiligheid

I. CONTEXT

De zee is belangrijk.

De zee is een waardevolle bron van groei en welvaart voor de Europese Unie en haar burgers. De EU is voor economische ontwikkeling, vrije handel, vervoer, energiezekerheid, toerisme en een goede status van het mariene milieu afhankelijk van open, beschermde en veilige zeeën en oceanen.

Het grootste deel van de externe en interne handel van de EU gebeurt over zee. De EU is de op twee na grootste importeur en de op vier na grootste producent van vis en aquacultuur in de wereld. Meer dan 70% van de buitengrenzen van de Unie zijn zeegrenzen en jaarlijks komen honderden miljoenen passagiers in haar havens. De energiezekerheid van Europa is sterk afhankelijk van maritiem vervoer en maritieme infrastructuur. De grote toename van de vloten van de EU-lidstaten en de toereikende haveninfrastructuren (zoals LNG-installaties) dragen bij tot een goed functionerende energiemarkt en tot voorzieningszekerheid en zodoende tot het welzijn van Europese burgers en de gehele Europese economie.

De EU en haar lidstaten hebben derhalve op het mondiale maritieme domein strategische belangen bij het opsporen en aanpakken van veiligheidsproblemen in verband met de zee en het beheer van de zeegrenzen. De burgers van Europa verwachten doeltreffende en kostenefficiënte antwoorden op de bescherming van het maritieme domein, inclusief grenzen, havens en off-shore-installaties, met als doel het beveiligen van handel over zee, het aanpakken van potentiële bedreigingen door onrechtmatige en illegale activiteiten op zee en het optimaal benutten van het potentieel dat de zee biedt qua groei en banen, waarbij tegelijkertijd het mariene milieu wordt beschermd.

De strategie van de Europese Unie voor maritieme veiligheid (EUSMV) omvat zowel de interne als de externe aspecten van de maritieme veiligheid van de Unie. De strategie fungeert als integraal kader dat bijdraagt tot een stabiel en veilig mondiaal maritiem domein, conform de Europese veiligheidsstrategie (EVS), en tegelijk zorgt voor samenhang met het EU-beleid, en met name het geïntegreerd maritiem beleid (GMB) en de strategie voor interne veiligheid (ISS).

Aan de vaststelling van de strategie is een alomvattend en gecoördineerd proces voorafgegaan, met als belangrijkste mijlpalen de conclusies van de Raad van 26 april 2010, de conclusies van de Raad van 23 mei 2011 over de integratie van de maritieme bewaking, de Verklaring van Limassol van 7 oktober 2012, de conclusies van de Europese Raad van december 2013 en de gezamenlijke mededeling van de Europese Commissie en de hoge vertegenwoordiger van 6 maart 2014.

II. DOEL EN TOEPASSINGSGEBIED

Gedeelde doelstellingen en inspanningen van alle betrokkenen zijn geboden om samenhang te bereiken tussen sectorspecifiek, uniaal en nationaal beleid, en om alle bevoegde autoriteiten in staat te stellen samen doeltreffend op te treden. Door de samenwerking tussen verschillende sectoren, organen van de Unie en nationale autoriteiten te versterken, kunnen de EU en haar lidstaten meer bereiken, sneller handelen en middelen besparen, en op die manier de reactie van de EU op risico's en dreigingen op het maritieme domein verbeteren.

Indachtig de waarden waarop de EU is gegrondvest - mensenrechten, vrijheid en democratie - heeft deze strategie tot doel, de maritieme veiligheidsbelangen van de EU en haar lidstaten te beveiligen tegen een veelheid van mondiale maritieme risico's en bedreigingen. Dit wordt verwezenlijkt op een sectoroverschrijdende, alomvattende, coherente en kostenefficiënte manier, in overeenstemming met de verdragen, nationale en uniale wetgeving en het internationale recht, in het bijzonder het Verdrag van de Verenigde Naties inzake het recht van de zee (UNCLOS) en andere toepasselijke verdragen en instrumenten.

Onder maritieme veiligheid wordt verstaan dat de stand van zaken op mondiaal maritiem gebied zodanig is dat het internationale en het nationale recht worden gehandhaafd, de vrijheid van scheepvaart wordt gewaarborgd en burgers, infrastructuur, vervoer, het milieu en mariene hulpmiddelen worden beschermd.

De strategie biedt het politieke en strategische kader waarmee maritieme veiligheidsproblemen effectief en grondig kunnen worden aangepakt, doordat alle toepasselijke instrumenten op internationaal, uniaal en nationaal niveau worden ingezet. Zij maakt een betere sectoroverschrijdende samenwerking mogelijk binnen, tussen en over civiele en militaire autoriteiten en actoren heen. Dankzij de strategie kan het groeipotentieel in het maritieme domein volledig worden benut, in overeenstemming met de vigerende wetgeving, het subsidiariteitsbeginsel en dat van ondersteunde/ondersteunende betrekkingen. Zij moet de wederzijdse steun tussen lidstaten bevorderen en gezamenlijke rampenplanning mogelijk maken, evenals risicobeheersing, conflictpreventie, crisisrespons en crisisbeheersing.

De strategie heeft betrekking op het mondiale maritieme domein. Het netwerk van scheepvaart-routes tussen continenten is van bijzonder belang, zoals ook een aantal maritieme gebieden die een strategische waarde hebben of een risico voor crises of instabiliteit in zich dragen. De EU moet er derhalve naar streven haar regionale responsen op het gebied van maritieme veiligheid te versterken en te ondersteunen. De in deze strategie vervatte beginselen en geschetste doelstellingen moeten worden ingebed in de uitvoering van bestaande en toekomstige regionale EU-strategieën, zoals die voor de Hoorn van Afrika en de Golf van Guinee.

In deze strategie gaat bijzondere aandacht uit naar de Europese zee- en onderzeese bekkens, te weten de Oostzee, de Zwarte Zee, de Middellandse Zee en de Noordzee, alsook de Noordpool-wateren, de Atlantische Oceaan en de perifere gebieden.

III. BEGINSELEN EN DOELSTELLINGEN

De strategie is gebaseerd op de volgende leidende beginselen:

- a) ***Sectoroverschrijdende aanpak:*** alle partners, gaande van de civiele en militaire autoriteiten en actoren (wetshandhaving, grenscontrole, douane en visserij-inspectie, milieu-instanties, maritieme administratie, onderzoek en innovatie, de marine of andere maritieme strijdkrachten, kustwacht, inlichtingendiensten) en agentschappen van de EU, tot de industrie (scheepvaart, veiligheid, communicatie, vermogensondersteuning) moeten beter samenwerken, met respect voor elkaars interne organisatie;
- b) ***Functionele integriteit:*** de strategie doet geen afbreuk aan de respectieve bevoegdheden van de Unie en haar lidstaten ter zake. Zij doet evenmin afbreuk aan de bevoegdheden, de soevereine rechten of de rechtsmacht van lidstaten over maritieme zones in overeenstemming met het toepasselijke internationale recht, waaronder het UNCLOS. De strategie moet ook volledig recht doen aan de taken, verantwoordelijkheden en belangen van de lidstaten, voortbouwen op bestaande beleidsmaatregelen en instrumenten en optimaal gebruik maken van de vermogens die op nationaal en op Europees niveau beschikbaar zijn, zonder dat nieuwe structuren, wetgeving, extra administratieve lasten of aanvullende financiering nodig zijn;

- c) ***Naleving van regels en principes:*** De eerbiediging van internationale wetgeving, mensenrechten en democratie, en de volledige naleving van het UNCLOS, de toepasselijke bilaterale verdragen en de daarin opgenomen waarden vormen de hoeksteen van deze strategie, en zijn belangrijke beginselen voor op regels gebaseerd goed bestuur op zee. De EU en haar lidstaten steunen de beslechting van maritieme geschillen die voortvloeien uit de interpretatie en toepassing van het UNCLOS via de bevoegde internationale rechtbanken en tribunalen waarin dit verdrag voorziet, en die een belangrijke rol spelen bij de tenuitvoerlegging van de rechtsstaat op zee;
- d) ***Maritiem multilateralisme:*** met inachtneming van het institutionele kader en de autonome besluitvorming van de EU, is samenwerking met alle relevante internationale partners en organisaties, met name de Verenigde Naties en de NAVO, en coördinatie met de bestaande internationale en regionale fora op het maritieme domein van essentieel belang.

Deze strategie moet een alomvattende, sectoroverschrijdende, grensoverschrijdende, samenhangende en kostenefficiënte benadering van maritieme veiligheid garanderen en beoogt derhalve:

- a) de interne en externe aspecten van de maritieme veiligheid van de Unie te verenigen en een brede aanpak van vraagstukken inzake maritieme veiligheid en maritieme belangen te bevorderen;
- b) aan regels onderworpen, goed bestuur te propageren op zee, in wateren die tot de soevereiniteit, de soevereine rechten en de rechtsmacht van de lidstaten behoren en op volle zee;
- c) een betere en duurzame coördinatie van projecten en activiteiten van alle betrokken actoren op Europees, regionaal en nationaal niveau tot stand te brengen en optimaal gebruik te maken van macroregionale strategieën van de EU, voor zover van toepassing;
- d) een gelijk speelveld op internationaal niveau en het concurrentievermogen te bevorderen voor de lidstaten;
- e) het potentieel dat de zee biedt qua groei en banen, uiteengezet in de groeistrategie van de EU - Europa 2020 - te versterken;
- f) bij te dragen tot veiligheid op zee en tot het beveiligen van de maritieme buitengrenzen van de EU;

- g) regionale veiligheid in elk zeebekken aan de buitengrenzen van de EU te bevorderen, in overeenstemming met de specifieke kenmerken van elke regio;
- h) coördinatie en de ontwikkeling van verdere synergieën met en tussen de lidstaten, ook op regionaal niveau, en samenwerking met regionale en internationale partners en organisaties te bevorderen;
- i) de solidariteit tussen lidstaten te versterken en onderlinge steun te stimuleren bij vraagstukken inzake maritieme veiligheid;
- j) een grotere gemeenschappelijke situatiekennis en een betere uitwisseling van informatie, operationele concepten, werkwijzen en ervaringen te bevorderen, gelet op de noodzaak van kennisneming én kennisdeling, met de bedoeling op bedreigingen te kunnen anticiperen, op basis van een alomvattende benadering;
- k) de rol van de EU als wereldspeler en verschafter van veiligheid te versterken, indachtig haar verantwoordelijkheden op het gebied van conflictpreventie alsook crisisrespons en crisis-beheersing op gebieden die van belang zijn, op zee en vanuit de zee, en stabiliteit en vrede te verwezenlijken door middel van uitgebreide EU-acties op lange termijn.

IV. MARITIEME VEILIGHEIDSBELANGEN

De strategische maritieme veiligheidsbelangen van de EU en de lidstaten zijn:

- a) de veiligheid van de EU, haar lidstaten en haar burgers;
- b) handhaving van de vrede in overeenstemming met het Handvest van de Verenigde Naties, vreedzame beslechting van maritieme geschillen conform het internationaal recht, conflict-preventie en verbetering van de internationale veiligheid, onder meer via overleg van de EU met internationale partners, onverminderd nationale bevoegdheden. Dit bevordert internationale maritieme samenwerking en de rechtsstaat, begunstigt de handel over zee en draagt bij tot duurzame groei en ontwikkeling;
- c) bescherming tegen maritieme veiligheidsrisico's en -dreigingen, met inbegrip van de bescherming van kritieke maritieme infrastructuur, zoals specifieke zones in havens en havenvoorzieningen, off-shore-installaties, energievoorziening uit zee, onderwater-pijpleidingen, kabels op de zeebodem, en de bevordering van wetenschappelijk onderzoek en innovatieprojecten;

- d) handhaving van de vrijheid van scheepvaart, de bescherming van de mondiale toeleveringsketen van de EU en van de maritieme handel, het recht op onschuldige doorvaart en doortocht voor schepen en de veiligheid van de bemanning en passagiers;
- e) bescherming van economische belangen, zoals het waarborgen van maritieme energiebronnen, de duurzame exploitatie van natuurlijke en mariene hulpmiddelen in de diverse maritieme zones en op volle zee, de controle op illegale, ongereguleerde en ongemelde visserij (IOO-visserij), de veiligheid van de visserijvloeden van de lidstaten en de afbakening van maritieme zones, zoals de exclusieve economische zone, die een potentieel biedt voor groei en banen;
- f) bevordering en ontwikkeling van gemeenschappelijke en gevalideerde maritieme situatiekennis;
- g) doeltreffend beheer van de maritieme buitengrenzen van de Unie en van maritieme gebieden die van belang zijn voor de EU, met de bedoeling grensoverschrijdende illegale activiteiten te voorkomen en tegen te gaan;
- h) bescherming van het milieu en beheer van de impact van klimaatverandering in maritieme gebieden en kustregio's, evenals behoud en duurzaam gebruik van biodiversiteit om toekomstige veiligheidsrisico's te voorkomen.

V. MARITIEME VEILIGHEIDSRISICO'S EN -DREIGINGEN

Maritieme veiligheidsdreigingen kennen vele facetten, vormen een potentieel risico voor Europese burgers en kunnen de strategische belangen van de EU en haar lidstaten schaden. Voorbeelden van risico's en dreigingen zijn:

- a) dreigingen van of gebruik van geweld tegen de rechten en de rechtsmacht van de lidstaten over hun maritieme zones;
- b) bedreigingen voor de veiligheid van de Europese burgers en voor de economische belangen op zee na daden van externe agressie, bijvoorbeeld in verband met maritieme geschillen, bedreigingen voor de soevereine rechten van de lidstaten of gewapende conflicten;
- c) grensoverschrijdende en georganiseerde criminaliteit, zoals zeepiraterij en gewapende overvallen op zee, mensenhandel en smokkel van migranten, georganiseerde criminele netwerken die illegale migratie, wapen- en drugshandel, smokkel van goederen en sluikhandel faciliteren;

- d) terrorisme en andere opzettelijke ongeoorloofde handelingen op zee en in havens tegen schepen, vracht, bemanning en passagiers, havens en havenvoorzieningen en kritieke maritieme en energie-infrastructuur, inclusief cyberaanvallen;
- e) verspreiding van massavernietigingswapens, inclusief chemische, biologische, radiologische en nucleaire (CBRN) dreigingen;
- f) bedreigingen voor de vrijheid van scheepvaart, zoals de ontzegging van toegang tot de zee of zeestraten en de versperring van scheepvaartroutes;
- g) milieurisico's, bijvoorbeeld niet-duurzame en ongeoorloofde exploitatie van natuurlijke en mariene hulpbronnen, bedreigingen voor de biodiversiteit, IOO-visserij, aantasting van het milieu als gevolg van illegale of accidentele lozing, chemische, biologische en nucleaire vervuiling, met name storting van chemische munitie in zee en niet-geëxplodeerde munitie;
- h) potentiële veiligheidsimpact van natuurrampen of door de mens veroorzaakte rampen, extreme gebeurtenissen en klimaatverandering op het maritieme vervoerssysteem en met name op maritieme infrastructuur;
- i) illegaal en niet gereguleerd archeologisch onderzoek en plundering van archeologische voorwerpen.

VI. EEN KRACHTIGER EU-RESPONS:

Voortbouwend op basis van de voornoemde beginselen, en gelet op hetgeen reeds is bereikt, zijn de onderstaande vijf voornaamste uitvoeringsgebieden gedefinieerd die de EU-respons krachtiger moeten maken:

1. Extern optreden

De Unie draagt actief bij aan de versterking van de veiligheid van het maritieme domein door maritieme risico's en dreigingen te voorkomen en door in een respons daarop te voorzien, alsook door stabilisatie middels haar unieke vermogen om op samenhangende en consequente wijze een breed scala van beleidsmaatregelen en -instrumenten, met inbegrip van het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid (GVDB), te combineren. De Unie benadrukt dat het van belang is dat zij een grotere mondiale verantwoordelijkheid voor veiligheid op zich neemt, op internationaal niveau en in het bijzonder in haar nabuurschap, waarbij zij tevens haar eigen veiligheid verbetert en haar strategische rol op het wereldtoneel kracht bijzet. De Unie kan daarbij gebruik maken van goede praktijken voor intern en extern beleid in verband met aspecten van de maritieme veiligheid, ter verbetering van het maritieme beheer.

De kracht van de EU ligt in het arsenaal aan instrumenten waarover zij beschikt, zoals de politieke dialoog met internationale, regionale en bilaterale partners, betrokkenheid bij multilaterale fora, ontwikkelingssamenwerking, mensenrechten en justitie, ondersteuning van opbouw van regionale maritieme capaciteit alsmede civiele en militaire GVDB-acties. Het concept maritieme veiligheidsoperaties voorziet reeds in mogelijkheden voor maritieme strijdkrachten om bij te dragen aan het ontmoedigen, voorkomen en tegengaan van onwettige activiteiten. De samenwerking die de Unie onderhoudt met internationale partners, draagt bij tot de bevordering van een op regels gebaseerd bestuur op zee.

Diverse factoren zoals illegale activiteiten van niet-overheidsactoren, grensoverschrijdende criminaliteit, internationaal terrorisme of internationale piraterij, gedijen bij gefragmenteerde plaatselijke, regionale en mondiale maritieme bestuurssystemen. Als de EU al haar instrumenten in het kader van de totaalaanpak gebruikt, kan zij dreigingen op en vanuit zee voor de maritieme veiligheid op doeltreffende wijze aanpakken, de dieperliggende oorzaken bestrijden en goed bestuur herstellen. Een op maat gesneden EU-respons zou onder meer gebaseerd kunnen zijn op politieke en economische activiteiten van de EU, alsmede ontwikkelingssamenwerking, samen met de hervorming van de veiligheidssector, opbouw van regionale maritieme capaciteit en maritieme EU-missies en -operaties.

Maritieme aspecten van de veiligheid van de Unie moeten bij het beoordelen van de veranderingen in het mondiale veiligheidsklimaat in aanmerking worden genomen en moeten een plaats krijgen toebedeeld in het aanstaande verslag over de uitdagingen en kansen van de Unie, waar door de Europese Raad in december 2013 om is gevraagd.

De lidstaten pakken de waarborging van de nationale belangen en de EU-belangen inzake strategische maritieme veiligheid en de bescherming tegen maritieme veiligheidsrisico's en dreigingen op uiteenlopende manieren aan. Sommige lidstaten maken gebruik van civiele autoriteiten voor toezicht en rechtshandhaving, zoals de kustwacht; andere gebruiken de zeemacht of andere maritieme strijdkrachten; weer andere verdelen de verantwoordelijkheid over civiele en militaire administraties. Samenwerking tussen alle betrokken actoren op zee heeft een gunstige invloed op andere beleidsterreinen.

De strijdkrachten van de lidstaten moeten op en vanuit zee een strategische rol vervullen en mondiale reikwijdte, flexibiliteit en toegang bieden, opdat de EU en haar lidstaten een bijdrage kunnen leveren in het gehele spectrum van maritieme verantwoordelijkheden. Hun duurzame aanwezigheid moet een steun zijn voor de vrijheid van scheepvaart en draagt bij tot goed bestuur doordat onrechtmatige en illegale activiteiten op de wereldzeeën worden ontmoedigd, voorkomen en tegengegaan. Een belangrijke factor in dit verband is de naleving van het internationale recht ter zake, zoals het beginsel dat de vlaggenstaat op volle zee een uitsluitende rechtsmacht heeft, alsmede de functionele onschendbaarheid van het personeel dat op zee officiële taken uitvoert.

Verschillende fora voor civiele samenwerking inzake kwesties in verband met rechtshandhaving, grensbeveiliging, douane, visserij en milieu zijn concrete voorbeelden van de interface tussen interne en externe maritieme veiligheid en vervullen een belangrijke rol bij het tegengaan van dreigingen voor de maritieme veiligheid op mondiaal maar ook op regionaal niveau.

De EU dient autonoom en samen met internationale partners te handelen. Bijzondere aandacht moet uitgaan naar de ontwikkeling van partnerschappen met internationale organisaties. Het vermogen van de EU om samen te werken met de VN, de NAVO, regionale partners als de Afrikaanse Unie of ASEAN, evenals met multilaterale platforms voor civiele samenwerking, heeft een rechtstreeks effect op haar vermogen om haar belangen te verdedigen en om de regionale en internationale maritieme veiligheid te vergroten. In het kader van de crisisbeheersing moet de inzet van de EU en de NAVO op maritiem gebied complementair en gecoördineerd blijven, conform het overeengekomen kader van het partnerschap tussen de twee organisaties.

Doel is een beter op regels gebaseerd bestuur op zee te bevorderen en doeltreffend gebruik te maken van de beschikbare EU-instrumenten. Daartoe moeten de acties worden gericht op:

- a) het werken aan een gecoördineerde aanpak van maritieme veiligheidsvraagstukken in internationale fora, regionale organen en derde landen;
- b) het vergroten van de zichtbaarheid van de EU op mondiaal maritiem gebied;

- c) het versterken van de samenhang tussen alle civiele en militaire instrumenten en beleidsmaatregelen van de EU, het coördineren tussen de EU-diensten, ook de bureaus en de agentschappen, en de betrokken lidstaten, zowel ter zee als op het land, het bundelen en delen van de beschikbare middelen, waar dat mogelijk is, met inachtneming van de interne organisatie van de lidstaten alsmede van de Europese en nationale beleidsmaatregelen en wetgeving;
- d) het verbeteren van de voorbereiding op toekomstige eventualiteiten in verband met de maritieme veiligheid en het opnemen van maritieme veiligheid op de agenda van het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid (GBVB), in nauwe samenwerking met alle EU-actoren op dit gebied, in overeenstemming met de totaalaanpak van de EU;
- e) het uitvoeren, samen met derde landen en regionale organisaties, van activiteiten voor het versterken van hun vermogens op het gebied van 1) maritiem bestuur en rechtsstatelijkheid, inclusief naleving van strafrecht en maritieme wetgeving, 2) veiligheid van havens en maritiem vervoer conform internationaal overeengekomen normen, 3) het vermogen om de eigen grenzen te bewaken, en 4) de bestrijding van IOO-visserij. De bestaande internationale, Europese en nationale regelgeving inzake exportcontrole moet daarbij zorgvuldig in acht worden genomen;
- f) het bevorderen van de mechanismen voor geschillenbeslechting conform het UNCLOS, met inbegrip van het Internationaal Hof voor het Recht van de Zee, in de politieke dialogen van de EU met derde landen en regionale organisaties.

2. Maritiem bewustzijn, toezicht en het delen van informatie

Toegang tot actuele en nauwkeurige informatie is cruciaal om een beeld van het gemeenschappelijke maritiem bewustzijn tot stand te brengen dat tot betere operaties en een efficiënter gebruik van de schaarse middelen leidt. Integratie van diverse gegevensbronnen in het maritieme gebied op basis van het bestaande nationale en internationale recht is een hoofdtaak, en leidt tot een beter begrip van wat er op zee gebeurt. Hoe meer informatie wordt geaggregeerd en geïntegreerd, hoe vollediger het maritieme beeld wordt en hoe meer waarde er wordt geleverd voor operationele eindgebruikers, op een kostenefficiënte wijze.

Doel is dat maritieme toezichtsinformatie die door een civiele of militaire maritieme autoriteit wordt vergaard en die noodzakelijk wordt geacht voor de operationele activiteiten van andere autoriteiten, kan worden uitgewisseld en beschikbaar is voor meervoudig gebruik en niet meermalen wordt vergaard en geproduceerd. Einddoel is te komen tot een gemeenschappelijk gevalideerd beeld van het maritieme bewustzijn en bij te dragen tot een beter gecoördineerd gebruik van ruimtevaartsystemen en teledetectietechnologie en de afgeleide toepassingen en diensten. Voor het verwezenlijken van dit doel moeten de acties worden gericht op:

- a) verdere verbetering van de sectoroverschrijdende samenwerking en interoperabiliteit op nationaal en EU-niveau inzake geïntegreerd maritiem toezicht in het kader van de respectieve bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de lidstaten en de EU;
- b) versterking van de grensoverschrijdende samenwerking en informatie-uitwisseling om het toezicht op het maritieme gebied en de zeegrenzen van de EU te optimaliseren;
- c) een consequente aanpak in het ondersteunen van maritiem toezicht in de EU en op mondiaal maritiem gebied en het plannen en uitvoeren van GVDB-missies en -operaties;
- d) ontwikkeling van de gemeenschappelijke gegevensuitwisselingsstructuur (CISE).

3. Vermogensontwikkeling

Op het gebied van vermogens zijn meer steun voor de ontwikkeling van technologieën voor tweërlei gebruik en samenwerking bij normalisering en certificering de belangrijkste versterkende factoren voor Europese maritieme vermogens, waardoor de civiel-militaire interoperabiliteit en het industrieel mededingingsvermogen worden vergroot; daarbij mag niet uit het oog worden verloren dat militaire vermogens eigendom zijn van en worden ingezet door de lidstaten.

Doel is het ontwikkelen van de vereiste duurzame, interoperabele en kostenefficiënte vermogens door meer betrokkenheid van publieke en particuliere actoren, inclusief sociale partners, en voort te bouwen op bestaande verworvenheden. Daartoe moeten de acties worden gericht op:

- a) bevordering van het bundelen en uitwisselen van initiatieven en projecten, alsmede van opleiding en onderwijs, door de lidstaten, via het EDA en andere relevante civiele en militaire actoren; er moet worden doorgegaan met goede coördinatie en wederzijdse versterking met de NAVO, om voor complementariteit te zorgen en de samenhang te vergroten;
- b) aanwijzen van vermogensgebieden en -technologieën die baat kunnen hebben bij extra investeringen, verbeteren van de harmonisatie voor meer interoperabiliteit, normalisering en certificering;
- c) het ontwikkelen van vermogens voor tweeërlei gebruik of van polyvalente vermogens, en het zoeken naar opties voor een beter gebruik daarvan;
- d) optimale benutting en totstandbrenging van synergieën tussen informatie, vermogens en systemen, beheerd door burgerlijke en militaire autoriteiten, ook voor polyvalente en multinationale missies;
- e) het bevorderen van een uitgebreidere uitwisseling van beste praktijken, risicoanalyse en dreigingsinformatie, alsmede opleiding en onderwijs, tussen alle relevante civiele en militaire fora, zoals het European Coast Guard Functions Forum en de bevelhebbers van de Europese zeestrijdkrachten, rekening houdend met de bestaande maritieme operationele plannen tussen lidstaten en de regionale overeenkomsten binnen de EU.

4. Risicobeheer, bescherming van kritieke maritieme infrastructuur en crisisrespons

Het hoofddoel blijft het vergroten van de capaciteit tot conflictpreventie en crisisrespons, preventie van conflicten en incidenten, risicobeperking en de bescherming van de staat van het mariene milieu van de EU, de beveiliging van de buitengrenzen van de Unie, alsmede van haar kritieke maritieme infrastructuur. Verwezenlijking van dit doel hangt in hoge mate af van voorbereiding, anticipatie en responsvermogen. Er is al een reeks onderling verbonden maatregelen ingevoerd, maar de EU en de lidstaten kunnen hun responsvermogen en veerkracht verbeteren.

De EU en de lidstaten beschikken over aanzienlijke vermogens op het gebied van rampenhulp en crisisrespons. Bij maritieme crises, zoals natuurlijke of door de mens veroorzaakte rampen, zullen de EU en de lidstaten gebruik maken van alle daarmee samenhangende instrumenten en vermogens op mondiale schaal.

Niet-duurzame exploitatie van mariene en/of onderzeese rijkdommen verhoogt de druk op mariene ecosystemen en kan leiden tot veiligheidsrisico's. Bij maritiem risicobeheer en blauwe groei op basis van milieuhygiënisch verantwoord beheer van mariene ecosystemen, moet rekening worden gehouden met dit aspect.

Acties voor de verwezenlijking van de hierboven genoemde doelstellingen moeten gericht zijn op:

- a) het verwezenlijken van een gemeenschappelijke risicoanalyse zodat er een gezamenlijk risicobeheer van maritieme veiligheid kan worden ontwikkeld en, in voorkomend geval, als aanvulling op de bestaande internationale en uniale eisen in verband met risicoanalyse in het kader van de maritieme veiligheid;
- b) het versterken van de sectoroverschrijdende en grensoverschrijdende samenwerking voor maritieme crisisrespons en -planning in samenhang met eventualiteiten in verband met de maritieme veiligheid gerelateerd aan welbepaalde dreigingen voor de maritieme veiligheid, mede rekening houdend met het besluit van de Raad inzake de regeling voor de toepassing van de solidariteitsclausule;
- c) het evalueren van de veerkracht van de infrastructuur voor maritiem vervoer in verband met natuurlijke en door de mens veroorzaakte rampen, waaronder klimaatverandering, alsmede het nemen van gepaste aanpassingsmaatregelen en het delen van beste praktijken om risico's in kwestie te beperken;
- d) het bevorderen van een wederzijds begrip ter vergroting van de interoperabiliteit tussen de actoren op het gebied van de maritieme veiligheid.

5. Onderzoek en innovatie, onderwijs en opleiding op het gebied van maritieme veiligheid

Innovatieve technologieën en processen dragen bij tot meer efficiëntie, duurzaamheid en doeltreffendheid van operaties. Onderzoek naar maritieme veiligheid zou baat hebben bij een duidelijke visie op sectoroverschrijdende behoeften en vermogens voor tweërlei gebruik.

Onderzoek en innovatie in de kennisontwikkeling kunnen, evenals onderwijs en opleiding, bijdragen tot de verwezenlijking van de in deze strategie omschreven doelstellingen. De resultaten van de onderzoeksprogramma's van de EU moeten beter toegepast worden in de beleidsontwikkeling en door de markt opgenomen worden, waarbij ook de synergieën benut moeten worden met de programma's van de lidstaten en de financieringsinstrumenten van de EU, zoals de Europese structuur- en investeringsfondsen, terwijl de agenda voor blauwe groei wordt gesteund.

Doel is het bevorderen van onderzoek en de ontwikkeling van innovatieve technologieën die bijdragen tot een grotere efficiëntie en doeltreffendheid van de operaties en een beter delen van informatie door middel van gecoördineerde en versterkte ontwikkeling van onderzoek en kennis. Voor het verwezenlijken van dit doel moeten de acties worden gericht op:

- a) het onderbrengen van beschikbare kansen op opleiding inzake maritieme veiligheid in gemeenschappelijke modules voor maritieme opleiding;
- b) het opstellen van een civiel-militaire agenda voor onderzoek naar maritieme veiligheid, inclusief de ontwikkeling van vermogens voor tweërlei gebruik en van polyvalente vermogens;
- c) het opzetten van nieuwe en verder uitbouwen van bestaande netwerken voor het ontwikkelen van kennis en vaardigheden voor civiele en militaire onderwijsinstellingen, -centra en -academies;
- d) het creëren van een netwerk van mondiale onderzoeks- en ontwikkelingspartners;
- e) terwijl bestaande onderzoeks- en innovatieactiviteiten, bijvoorbeeld in het kader van Horizon 2020, gericht zijn op civiele toepassingen, zal er actief worden gestreefd naar interactie met de activiteiten van het EDA op het gebied van maritieme veiligheid;
- f) het bevorderen van publiek-private partnerschappen;
- g) streven naar het houden van gezamenlijke oefeningen van diensten.

VII. FOLLOW-UP

De Raad, de lidstaten, de Commissie en de hoge vertegenwoordiger hebben deze strategie op holistische wijze ontwikkeld. Dat was een efficiënte manier van werken die een vervolg moet krijgen waarbij alle relevante belanghebbenden en actoren op zowel EU- als nationaal niveau worden betrokken.

Deze strategie moet regelmatig worden herzien in de Groep Vrienden van het voorzitterschap, die kan verzoeken om input, waar passend, van andere relevante Raadsinstanties, om de voortgang te beoordelen en de strategie desgewenst te kunnen herzien.

De strategie moet vóór eind 2014 worden aangevuld met een voortschrijdend actieplan dat is onderverdeeld in verschillende werkterreinen, op holistische, gecoördineerde wijze in sector-overschrijdende acties voorziet, en zodoende maritieme veiligheid in het EU-beleid integreert. In het actieplan moet ook een voortgangsevaluatie worden opgenomen. Er moet worden voorzien in periodieke rapportage door de hoge vertegenwoordiger en de Commissie op basis van bijdragen van de lidstaten.

Het doel van de strategie en het actieplan zal actief worden overgebracht op het publiek, zowel op EU-niveau als op dat van de lidstaten.
